

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 88

im. Gabriela Narutowicza w Warszawie

Załącznik do Zarządzenie nr 9
Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 88
im. Gabriela Narutowicza w Warszawie
z dnia 17 maja 2019 r.

PROCEDURY
POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH I KRYZYSOWYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 88 IM. GABRIELA NARUTOWICZA W WARSZAWIE

Szkoła Podstawowa Nr 88
im. Gabriela Narutowicza
02-137 Warszawa, ul. Radarowa 4B
tel./fax 22 846 09 32
REGON: 000800781, EKD: 801020
NIP: 522-24-93-721

WARSZAWA

2019 ROK

SPIS TREŚCI

	Podstawa prawna	3
Procedura 1	Postępowanie nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń ma trudności w nauce.....	4
Procedura 2	Postępowanie nauczycieli z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.....	5
Procedura 3	Postępowanie wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego.....	6
Procedura 4	Postępowanie w sytuacji zagrożenia pożarem, wybuchem i zatruciem.....	7
Procedura 5	Postępowanie w sytuacji oddalenia się ucznia od grupy w czasie wycieczki.....	8
Procedura 6	Postępowanie wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły.....	9
Procedura 7	Postępowanie w sytuacji palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły.....	10
Procedura 8	Postępowanie wobec osób niepożądanych na terenie szkoły oraz zwierząt zagrażających bezpieczeństwu uczniów.....	11
Procedura 9	Postępowanie w przypadku posiadania przez ucznia niebezpiecznego narzędzia, przedmiotu lub substancji.....	12
Procedura 10	Postępowanie w sytuacji kradzieży na terenie szkoły.....	13
Procedura 11	Postępowanie w sytuacji zastraszania, wymuszania, wywierania presji oraz stosowania innych rodzajów przemocy psychicznej na terenie szkoły.....	14
Procedura 12	Postępowanie w sytuacji agresywnego (agresja słowna, wulgaryzmy) zachowania ucznia w stosunku do nauczyciela.....	15
Procedura 13	Postępowanie w sytuacji agresji fizycznej ucznia w stosunku do nauczyciela.....	16
Procedura 14	Postępowanie w sytuacji doświadczania przez ucznia przemocy fizycznej pozaszkolnej.....	17
Procedura 15	Postępowanie dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego, przebywającego na zajęciach w szkole.....	18
Procedura 16	Postępowanie dyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu na terenie szkoły przestępstwa ściganego z urzędu.....	19
Procedura 17	Postępowanie po zaistnieniu wypadku uczniowskiego.....	20
Procedura 18	Postępowanie w sytuacji, gdy uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków.	21
Procedura 19	Postępowanie w sytuacji, gdy na terenie szkoły znaleziono substancję przypominającą narkotyk.....	22
Procedura 20	Postępowanie w sytuacji, gdy przypuszczamy, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inne środki odurzające i przedmioty niebezpieczne.....	23
Procedura 21	Postępowanie z ofiarą przemocy rówieśniczej.....	24
Procedura 22	Postępowanie wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej.....	25
Procedura 23	Postępowanie w przypadku ujawnienia cyberprzemocy (przemoc z użyciem Internetu lub telefonu komórkowego)	26
Procedura 24	Postępowanie w stosunku do dzieci nieodebranych ze świetlicy szkolnej.....	27
Procedura 25	Postępowanie wobec nietrzeźwych rodziców lub opiekunów zgłaszających się po odbiór dzieci.....	28
Procedura 26	Postępowanie w przypadku zachowań agresywnych rodziców wobec uczniów i własnych dzieci przebywających na terenie szkoły.....	29
Procedura 27	Postępowanie w przypadku rodziny niewydolnej opiekuńczo i wychowawczo.....	30
Procedura 28	Postępowanie w przypadku wtargnięcia na teren szkoły terrorystów.....	31
Procedura 29	Postępowanie w przypadku alarmu bombowego.....	32
Procedura 30	Postępowanie w przypadku samobójstwa/zabójstwa.....	33
Procedura 31	Postępowanie w przypadku kontaktów z mediami w sytuacjach kryzysowych.....	34

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2018 r. poz.1401)
2. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897)
3. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1928)
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161)
5. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2018 r. poz.620)
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 2006 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. z 2013 r. poz.96)
7. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2018 r. poz.650)
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz. U. z 1993 r., nr 91, poz. 421)
9. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969)
11. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r., nr 24, poz.198)
12. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137)
13. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2015 r., poz.1249)
14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r., nr 169, poz. 1650 z późn.zm.)
15. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719)
16. Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2140)

Procedura 1

Postępowanie nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń ma trudności w nauce

Treść procedury

1. W sytuacji, gdy uczeń ma trudności w opanowaniu wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową, nauczyciel przedmiotu informuje rodziców oraz wychowawcę o zakresie i charakterze trudności.
2. Na podstawie rozmów z uczniem, rodzicami, wychowawcą i pedagogiem nauczyciel przedmiotu zbiera informacje, które ułatwią określenie prawdopodobnych przyczyn trudności.
3. Nauczyciel przedmiotu daje uczniowi wskazówki do pracy, określa formy, terminy uzupełnienia wiedzy.
4. Nauczyciel przedmiotu udziela rodzicom porady dotyczącej indywidualnej pracy dziecka w domu i informuje o formach pomocy dla ucznia realizowanych w szkole, np. indywidualne pomoc nauczyciela, zajęcia wyrównawcze, pomoc koleżeńska.
5. Nauczyciel przedmiotu dokumentuje odbyłą rozmowę z rodzicami i uczniem zapisem w dzienniku elektronicznym.
6. W sytuacji, gdy uczeń, w określonym przez nauczyciela czasie, nie poczynił postępów mimo zastosowanych form pomocy, odmawia uczestnictwa w dodatkowych zajęciach lub gdy charakter trudności jest szerszy, wychowawca informuje rodziców o potrzebie zdiagnozowania przyczyn trudności w poradni psychologiczno - pedagogicznej.
7. Wychowawca lub pedagog informują rodziców o formach pracy i pomocy dla dziecka na terenie szkoły, udzielają porad na temat indywidualnych zajęć, także poza szkołą.

Procedura 2

Postępowanie nauczycieli z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze

Treść procedury

1. Nauczyciel wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Wychowawca podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Wychowawca informuje rodziców o istniejących trudnościach i zapoznaje ich ze swoim planem działań. Zobowiązuje rodziców do rzetelnej współpracy. Dokumentuje odbyte spotkania i rozmowy zapisem w dzienniku elektronicznym.
4. W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem, wychowawca inicjuje spotkanie z zespołem uczącym i pedagogiem w celu uzyskania pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu problemów.
5. Wychowawca z pomocą pedagoga opracowuje plan naprawczy w celu przezwyciężenia trudności ucznia wraz z pisemnym zobowiązaniem dla rodziców. Udziela rodzicom porad w doborze metod wychowawczych.
6. Pedagog, we współpracy z wychowawcą klasy, przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
7. Wychowawca, w porozumieniu z pedagogiem, występuje do rodziców o przeprowadzenie badań psychologiczno-pedagogicznych we właściwej poradni.
8. Po przeprowadzeniu badania rodzic zobowiązany jest do przedłożenia opinii wychowawcy, a wychowawca zapoznaje z nią cały zespół uczący danego ucznia i wspólnie ustalają wytyczne do dalszej pracy.
9. W przypadku niedostarczenia opinii lub zaniechania badań wychowawca zgłasza sprawę dyrektorowi, który kieruje wnioskiem do sądu o wgląd w sytuację ucznia.

Procedura 3

Postępowanie wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego

Treść procedury

1. Każdy nauczyciel systematycznie sprawdza obecność uczniów na zajęciach, odnotowuje nieobecność.
2. Nieobecność ucznia powyżej pięciu dni powinna być zgłoszona przez rodzica drogą elektroniczną do wychowawcy klasy.
3. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia powyżej pięciu dni wychowawca kontaktuje się z rodzicami ucznia.
4. W przypadku uchylania się ucznia od realizowania obowiązku szkolnego, braku kontaktu z rodzicami ucznia, wychowawca zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
5. Pedagog sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez rozmowę z rodzicami, a jeśli jest to niemożliwe, powiadamia pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.
6. Wychowawca, pedagog szkolny oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
7. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego.
8. Pedagog szkolny, w porozumieniu z wychowawcą ucznia, pisemnie informuje sąd rejonowy o uchylaniu się ucznia od obowiązku szkolnego.

Procedura 4

Postępowanie w sytuacji zagrożenia pożarem, wybuchem i zatruciem

Treść procedury

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, będący świadkiem zdarzenia, ustala podstawowe okoliczności zagrożenia i ocenia wstępnie jego możliwe skutki.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejmuje czynności mające na celu odizolowanie uczniów od źródła zagrożenia i w razie potrzeby udziela pierwszej pomocy osobom uczestniczącym w zdarzeniu.
3. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły oraz kierownika do spraw gospodarczych.
4. Dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba zawiadamia o zdarzeniu odpowiednie służby ratunkowe (policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe).
5. Osoby odpowiedzialne, wyznaczone przez dyrektora, organizują ewakuację zgodnie z przepisami BHP i przepisami przeciwpożarowymi.

Procedura 5

Postępowanie w sytuacji oddalenia się ucznia od grupy w czasie wycieczki

Treść procedury

1. Opiekun grupy/kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia się i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia:
 - 1) poza miejscem zamieszkania - poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu;
 - 2) w miejscu zamieszkania - opiekun grupy telefonicznie informuje dyrekcję szkoły, która deleguje osobę do doprowadzenia grupy do szkoły, a opiekun podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/ kierownik wycieczki:
 - 1) wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji;
 - 2) uświadamia odnalezionej osobie konsekwencje jej zachowania;
 - 3) jeśli oddalenie było nieświadome, przypomina regulamin wycieczki i udziela uczniowi upomnienia;
 - 4) jeśli oddalenie było świadome – przypomina regulamin wycieczki i informuje ucznia o wszczęciu wobec niego statutowych czynności dyscyplinujących;
 - 5) informuje rodziców. =
3. Jeśli poszukiwania ucznia są bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, dyrektora szkoły i rodziców.

Procedura 6

Postępowanie wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły

Treść procedury

1. W przypadku dokonania przez ucznia aktu wandalizmu fakt ten zgłasza się wychowawcy klasy.
2. Nauczyciel bądź wychowawca powiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia i szacuje straty.
4. Wychowawca powiadamia rodziców i pedagoga szkolnego.
5. Rodzic zobowiązany jest do naprawy zniszczeń lub pokrycie kosztów naprawy za zniszczenie spowodowane przez dziecko.
6. W przypadku braku środków i możliwości rodzic wraz z dzieckiem zobowiązany jest do wykonania prac społecznych na terenie szkoły (np. sadzenie kwiatów, pomoc w wykonywaniu dekoracji, malowanie itp.).
7. W szczególnych przypadkach o akcie wandalizmu powiadamia się policję.
8. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z zaistniałej sytuacji.

Procedura 7

Postępowanie w sytuacji palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły

Treść procedury

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły nakazuje zaprzestanie palenia i konfiskuje papierosy.
2. O fakcie informuje się wychowawcę klasy.
3. Wychowawca zawiadamia rodziców i pedagoga.
4. Wobec ucznia palącego na terenie szkoły stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
5. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.
6. Wobec ucznia palącego papierosy stosuje się następujące kary:
 - 1) przeprowadzenie przez ucznia prezentacji na temat szkodliwości palenia podczas godziny wychowawczej w swojej klasie;
 - 2) obniżenie oceny zachowania;
 - 3) nagana dyrektora szkoły.

Procedura 8

Postępowanie wobec osób niepożądanych na terenie szkoły lub zwierząt zagrażających bezpieczeństwu uczniów

Treść procedury

1. Osoby trzecie bezzasadnie przebywające na terenie szkoły lub osoby zachowujące się niewłaściwie na terenie szkoły.
 - 1) nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził bezzasadny fakt przebywania osoby trzeciej w szkole prosi o opuszczenie jej terenu, a w przypadku odmowy zawiadamia dyrektora szkoły;
 - 2) nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził niewłaściwe zachowanie osoby trzeciej przebywającej w szkole, stosuje słowne upomnienie, a w przypadku braku reakcji prosi o opuszczenie jej terenu i zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły;
 - 3) w przypadku braku reakcji dyrektor szkoły zawiadamia policję.
2. Zwierzę bez opieki właściciela na terenie szkoły.
 - 1) nauczyciel lub pracownik szkoły izoluje uczniów od zwierzęcia (uczniowie nie wychodzą z klasy, a gdy są na boisku - na polecenie nauczycieli wracają do budynku szkoły);
 - 2) nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia zawiadamia kierownika gospodarczego;
 - 3) kierownik gospodarczy informuje dyrekcję szkoły i podejmuje działania zmierzające do odizolowania zwierzęcia;
 - 4) kierownik gospodarczy lub inny pracownik szkoły wzywa straż miejską, ewentualnie służby weterynaryjne.

Procedura 9

Postępowanie w przypadku posiadania przez ucznia niebezpiecznego narzędzia, przedmiotu lub substancji

Treść procedury

Za przedmioty niebezpieczne uważa się: scyzoryki i noże, łańcuchy, szpikulce, kije, lasery, gaz, straszaki broni, pałki gumowe lub plastikowe oraz inne niebezpieczne przedmioty, substancje chemiczne łatwopalne, wybuchowe i żrące, narkotyki, alkohol, nikotynę, leki psychotropowe, tzw. „dopalacze”.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem posiadania przez ucznia niedozwolonego narzędzia lub substancji, nakłania go do oddania niebezpiecznego przedmiotu i podejmuje działanie zmierzające do jego zabezpieczenia (zachowując środki ostrożności deponuje w sekretariacie, gabinecie pedagoga lub zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot, przed dostępem innych uczniów).
2. Jeżeli uczeń nie chce oddać przedmiotu lub substancji, nauczyciel interweniujący natychmiast powiadamia dyrektora szkoły, a w uzasadnionych sytuacjach policję.
3. Wychowawca bądź pedagog odbiera niebezpieczny przedmiot, przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami, wyjaśniając przyczyny przyniesienia tego przedmiotu, pouczając o grożącym niebezpieczeństwie oraz informuje o sposobie ukarania.
4. Jeżeli jest to prawnie możliwe, wychowawca lub pedagog oddaje przedmiot rodzicom oraz sporządza notatkę, dołączając do dokumentacji pedagoga szkoły.
5. W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest to substancja psychoaktywna lub przedmiot zagrażający zdrowiu i życiu dyrektora szkoły, pedagoga lub interweniującego nauczyciela wzywa policję.

Procedura 10

Postępowanie w sytuacji kradzieży na terenie szkoły

Treść procedury

1. Poszkodowany uczeń zgłasza kradzież nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, dyrektorowi lub pracownikowi szkoły.
2. Następuje wyjaśnienie okoliczności zajścia kradzieży:
 - 1) w przypadku kradzieży przedmiotów o znikomej wartości sytuacja wyjaśniana jest między poszkodowanym a wychowawcą;
 - 2) w przypadku kradzieży wartościowych przedmiotów o zajściu informowany jest dyrektor szkoły i pedagog.
3. W każdym przypadku kradzieży wychowawca informuje rodziców obu stron zajścia oraz pedagoga.
4. Wychowawca lub pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem.
5. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczkę wychowawcy.
6. W szczególnych przypadkach (decyduje pedagog lub dyrektor) powiadamiana jest policja lub sąd rodzinny.
7. Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.

Procedura 11

Postępowanie w sytuacji zastraszania, wymuszania, wywierania presji oraz stosowania innych rodzajów przemocy psychicznej na terenie szkoły

Treść procedury

1. Każdy incydent noszący znamiona przemocy psychicznej należy zgłosić nauczycielowi dyżurującemu lub wychowawcy.
2. Wychowawca niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, pedagoga i rodziców uczniów obu stron zajścia.
3. Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia w obecności pedagoga i dyrektora szkoły.
4. Wychowawca powiadamia rodziców.
5. Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
6. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczkę wychowawcy.

Procedura 12

Postępowanie w sytuacji agresywnego (agresja słowna, wulgaryzmy) zachowania ucznia w stosunku do nauczyciela

Treść procedury

1. Poszkodowany nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły o agresywnym zachowaniu ucznia.
2. Dyrektor wyjaśnia okoliczności zajścia, powiadamia wychowawcę.
3. Wychowawca, w porozumieniu z pedagogiem, wzywa rodziców ucznia i opracowuje plan pracy z uczniem.
4. W przypadku znieważenia nauczyciela, dyrektor powiadamia policję.
5. Wobec ucznia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
6. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.

Procedura 13

Postępowanie w sytuacji agresji fizycznej ucznia w stosunku do nauczyciela

Treść procedury

1. O stosowanej agresji fizycznej wobec nauczyciela należy niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
2. Dyrektor powiadamia policję.
3. Wychowawca wzywa rodziców w trybie natychmiastowym do szkoły.
4. Wobec sprawcy stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
5. Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.

Procedura 14

Postępowanie w sytuacji doświadczania przez ucznia przemocy fizycznej pozaszkolnej

Treść procedury

1. W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zauważenia przez pracownika szkoły śladów przemocy fizycznej u ucznia, pracownik zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie wychowawcę lub, w razie jego nieobecności, pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Pielęgniarka szkolna lub osoby wyznaczone przez dyrektora dokonują ogólnych oględzin stanu zdrowia ucznia, sporządzają notatkę służbową.
3. Wychowawca wraz z pedagogiem rozmawia z dzieckiem, dokładnie notując wypowiedzi dziecka, łącznie z informacją o ewentualnym nieudzieleniu odpowiedzi. Notatka powinna się znaleźć w teczce wychowawcy.
4. W zależności od stanu zdrowia dziecka należy zawiadomić rodziców, wezwać pogotowie ratunkowe.
5. W szczególnych przypadkach zawiadamiana jest policja oraz sąd rodzinny.

Procedura 15

Postępowanie dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego, przebywającego na zajęciach w szkole

Treść procedury

1. Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacja służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta w celu sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą, np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców nieletniego o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego z rodzicami sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub w jednostce policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant, za pisemnym potwierdzeniem odbioru, przekazuje nieletniego rodzicom. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policijnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.
10. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję, nie nagłaśniając sprawy.

Procedura 16

Postępowanie dyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu na terenie szkoły przestępstwa ściganego z urzędu

Treść procedury

1. Dyrektor lub pedagog przyjmuje do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnia dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotowuje personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadamia niezwłocznie policję.
2. Dyrektor lub pedagog zapewnia, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
3. Bez zbędnej zwłoki sprawdza się w dostępny sposób wiarygodność informacji. Jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków należy uwiarygodnić informacje.
4. Należy sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników.
5. W rozmowie z pokrzywdzonym ustala się liczbę sprawców i ich dane personalne.
6. W przypadku braku wątpliwości co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne, należy zatrzymać ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów) do czasu przybycia policji. O fakcie zatrzymania bezwzględnie należy powiadomić rodziców uczniów.
7. Jeżeli sprawców jest kilku, w miarę możliwości, należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach.
8. Ofiarę należy odizolować od sprawców.
9. W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.
10. Pracownik szkoły nie może samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani torby/plecaka ucznia.

Procedura 17

Postępowanie po zaistnieniu wypadku uczniowskiego

Treść procedury

1. Jeżeli zdarzy się wypadek uczniowski, każdy pracownik szkoły zobowiązany jest niezwłocznie zapewnić poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. W zależności od rodzaju urazu pracownik doprowadza poszkodowanego do gabinetu pielęgniarstwa szkolnej lub pozostawia w miejscu wypadku, zawiadamiając dyrektora.
3. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o pomoc w opiece nad pozostałymi uczniami pracowników obsługi (przez domofon)
4. Jeśli gabinet pielęgniarstwa jest zamknięty, przekazuje się poszkodowanego dyrektorowi szkoły, który bierze odpowiedzialność za udzielenie pomocy.
5. Jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin.
6. W każdym trudniejszym przypadku nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, powiadamia dyrektora, następnie zawiadamia rodziców.
7. Jeśli wypadek zdarzył się w czasie wycieczki, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki.
8. O każdym wypadku dyrektor zawiadamia niezwłocznie:
 - 1) inspektora bezpieczeństwa i higieny pracy;
 - 2) organ prowadzący szkołę.
9. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
10. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadamia się niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Procedura 18

Postępowanie w sytuacji, gdy uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków

Treść procedury

1. Uczeń podejrzany o spożycie alkoholu lub narkotyków powinien być natychmiast odizolowany od pozostałych uczniów, pozostawiony pod opieką osoby dorosłej - pielęgniarki, pedagoga lub nauczyciela.
2. O fakcie powiadamia się wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.
3. W trybie natychmiastowym należy wezwać rodziców ucznia, pogotowie ratunkowe, ewentualnie policję.
4. W przypadku niemożności skontaktowania się z rodzicami, dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela lub pedagoga/psychologa oraz pielęgniarki/wezwanego lekarza.
5. W przypadku odmowy stawienia się do szkoły rodzica lub pojawienie się go w stanie nietrzeźwym, decyzję o dalszym postępowaniu wobec dziecka podejmują odpowiednie służby (policja) wraz z lekarzem.
6. Wychowawca ustala spotkanie z rodzicami i uczniem w celu wyjaśnienia sytuacji oraz podjęcia działań profilaktycznych. Sporządza także notatkę służbową.
7. W przypadku powtarzających się tego typu incydentów pedagog zawiadamia o nich sąd rodzinny.
8. Na najbliższej lekcji wychowawczej wychowawca podejmuje temat z zakresu profilaktyki.

Procedura 19

Postępowanie w sytuacji, gdy na terenie szkoły znaleziono substancję przypominającą narkotyk

Treść procedury

1. W przypadku znalezienia substancji przypominającej narkotyk należy zabezpieczyć ją przed dostępem uczniów.
2. O ile to możliwe, ustala się, do kogo substancja należy.
3. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia się dyrektora szkoły, który wzywa policję.
4. Podejrzaną substancję przekazuje się policji.
5. Wyznaczony przez dyrektora pracownik pedagogiczny sporządza notatkę służbową z zaistniałej sytuacji.

Procedura 20

Postępowanie w sytuacji, gdy przypuszczamy, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inne środki odurzające i przedmioty niebezpieczne

Treść procedury

1. W obecności innej osoby dorosłej nauczyciel żąda, aby uczeń przekazał mu tę substancję, przedmiot, pokazał zawartość torby oraz kieszeni. Przejętą substancję zabezpiecza (bierze w depozyt). Pracownik szkoły nie może samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani torby/ plecaka ucznia.
2. O zdarzeniu powiadamiany jest wychowawca klasy.
3. W przypadku stwierdzenia, że uczeń posiada w/w substancję, przedmiot, wychowawca powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców dziecka i wzywa ich do niezwłocznego stawienia się w szkole.
4. Jeżeli uczeń odmawia przekazania pracownikowi szkoły substancji i okazania zawartości torby/plecaka dyrektor lub pedagog wzywa policję.
5. Wychowawca sporządza notatkę służbową.

Procedura 21

Postępowanie z ofiarą przemocy rówieśniczej

Treść procedury

1. Uczniowi, który stał się ofiarą przemocy rówieśniczej należy udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, w razie potrzeby wezwać pogotowie.
2. O zdarzeniu powiadamia się dyrektora szkoły.
3. Wychowawca zawiadamia rodziców ucznia będącego ofiarą czynu i w razie potrzeby wzywa ich do szkoły w celu zabrania dziecka do domu.
4. Ofiarę przemocy otacza się opieką pedagoga.
5. Niezwłocznie należy wezwać rodziców sprawcy zdarzenia w celu przeprowadzenia rozmowy. Wobec sprawcy stosuje się kary zawarte w statucie szkoły.
6. Nauczyciel (świadek zdarzenia) sporządza notatkę służbową.

Procedura 22

Postępowanie wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej w postaci m.in.: • używania i propagowania wulgaryzmów, słów i gestów obrażających godność innych, posiadania lub palenia papierosów, • wagarów, • udziału w kradzieżach i zniszczeniach na terenie szkoły, • zachowań agresywnych, • prowokowania, powstawania sytuacji konfliktowych

Treść procedury

1. Wychowawca klasy we współpracy z pedagogiem szkolnym planuje wspólnie z rodzicami ucznia działania mające na celu zmianę jego postawy. Działania te mogą mieć formę: indywidualnych rozmów z uczniem, rozmów z uczniem w obecności rodzica, podpisania kontraktu określającego pożądany typ zachowań ucznia, ofertę pomocy szkoły, formy pomocy ze strony rodziców oraz konsekwencje w razie powtarzania zachowań niepożądanych.
2. W przypadku braku pożądanych zmian zachowania ucznia, dyrektor szkoły zwraca się z prośbą do instytucji wspierających działania wychowawcze szkoły, tj.:
 - 1) _Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
 - 2) Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego;
 - 3) Sekcji Prewencji Komisarzatu Policji
 - 4) Innych, w zależności od potrzeb.

Procedura 23

Postępowanie w przypadku ujawnienia cyberprzemocy (przemoc z użyciem Internetu lub telefonu komórkowego)

Treść procedury

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy powinien powiadomić o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca, pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udzielając jej wsparcia i porady.
3. Wychowawca i pedagog ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
4. Wychowawca/pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
5. Wychowawca/pedagog powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu, działaniach szkoły, udziela im porady.
6. Wychowawca/pedagog wyciąga konsekwencje wobec sprawcy przemocy, zawiadamia policję i/lub sąd rodzinny oraz pracuje nad zmianą postawy ucznia.
7. Pedagog/psycholog monitoruje sytuację ucznia (ofiary) sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

Procedura 24

Postępowanie w stosunku do dzieci nieodebranych ze świetlicy szkolnej

Treść procedury

1. Dziecko przebywające w świetlicy nie może być pozostawione bez opieki.
2. Rodzice mają obowiązek przekazać w formie pisemnej informacje o tym, kto będzie odbierał dziecko po zajęciach w świetlicy (wpis do karty zgłoszenia dziecka).
3. Wychowawca odpowiedzialny za dzieci przebywające w świetlicy, w momencie ich odbioru przez rodziców lub opiekunów powinien potwierdzić tożsamość osoby odbierającej dziecko.
4. W przypadku, gdy rodzice lub opiekunowie nie odebrali dziecka do godziny 17.30 wychowawca świetlicy:
 - 1) kontaktuje się z rodzicami dziecka;
 - 2) ustala jak najszybszy czas odbioru dziecka;
 - 3) w przypadku braku możliwości skontaktowania się z rodzicami zgłasza policji pozostawienie dziecka bez opieki.

Procedura 25

Postępowanie wobec nietrzeźwych rodziców lub opiekunów zgłaszających się po odbiór dzieci

Treść procedury

1. Pracownik szkoły nie może powierzyć opieki nad dzieckiem osobie znajdującej się pod wpływem alkoholu.
2. Pracownik szkoły nakazuje osobie nietrzeźwej opuszczenie terenu szkoły i wzywa innego opiekuna dziecka lub inną osobę do tego upoważnioną.
3. Jeżeli osoba nietrzeźwa odmawia opuszczenia szkoły pracownik wzywa policję.
4. O fakcie zgłoszenia się rodzica lub opiekuna w stanie nietrzeźwym po odbiór dziecka należy bezzwłocznie powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
5. W sytuacji, gdy w wyznaczonym czasie nie pojawi się po odbiór dziecka trzeźwy rodzic/opiekun, pracownik pedagogiczny lub dyrektor szkoły wzywa policję.
6. Z każdego zdarzenia pracownik pedagogiczny sporządza notatkę.
7. W przypadku powtarzających się incydentów odbioru dziecka przez rodzica w stanie nietrzeźwym pedagog szkolny kieruje sprawę do sądu rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny.

Procedura 26

Postępowanie w przypadku zachowań agresywnych rodziców wobec uczniów i własnych dzieci przebywających na terenie szkoły

Treść procedury

1. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek reagowania na zachowania agresywne. W przypadku, gdy pracownik szkoły jest świadkiem zachowania agresywnego osoby dorosłej wobec ucznia szkoły lub własnego dziecka powinien:
 - 1) podjąć próbę przerwania zachowania agresywnego;
 - 2) powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły;
 - 3) w przypadku, gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego, dyrektor szkoły zawiadamia policję.

Procedura 27

Postępowanie w przypadku rodziny niewydolnej opiekuńczo i wychowawczo

Treść procedury

1. Nauczyciel, wychowawca klasy lub inna osoba z kręgu dziecka mająca informacje na temat zaniedbań wychowawczych bądź problemów socjalnych w rodzinie ucznia zgłasza problem pedagogowi szkolnemu.
2. Wychowawca klasy, pedagog szkolny, pielęgniarka i dyrektor szkoły, obserwują i diagnozują sytuację ucznia.
3. Pedagog szkolny i wychowawca klasy rozmawiają z uczniem w celu dokonania diagnozy potrzeb dziecka.
4. Pedagog szkolny i wychowawca klasy kontaktują się z rodzicami ucznia.
5. W razie braku kontaktu z rodzicami ucznia pedagog szkolny:
 - 1) poszukuje innych dróg kontaktu z opiekunami dziecka poprzez pracowników OPS, policję;
 - 2) w sytuacji poważnych zaniedbań ze strony rodziców dziecka, pedagog szkolny występuje do sądu rodzinnego o rozeznanie sytuacji rodzinnej dziecka.
6. Na spotkaniu z rodzicami ucznia wychowawca klasy i pedagog szkolny przedstawiają ofertę pomocy pedagogicznej, psychologicznej, socjalnej bądź prawnej.
7. Z każdego spotkania z rodziną ucznia wychowawca lub pedagog sporządza notatkę.
8. Wychowawca klasy i pedagog szkolny utrzymują stały kontakt z rodzicami ucznia i dbają, w miarę możliwości, o realizację wspólnych ustaleń.
9. W sytuacji braku lub odmowy współpracy rodziców ucznia ze szkołą, pedagog występuje z wnioskiem do sądu rodzinnego.

Procedura 28

Postępowanie w przypadku wtargnięcia na teren szkoły terrorystów

Treść procedury

1. Bez kontaktu z napastnikiem:

- 1) decyzję o ogłoszeniu alarmu podejmuje dyrektor, jego zastępca lub każdy przeszkolony pracownik po otrzymaniu informacji o zagrożeniu;
- 2) dyrektor bądź wyznaczony pracownik powiadamia policję;
- 3) uruchomiony zostaje sygnał alarmowy (2 długie dzwonki);
- 4) ewakuacja następuje tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia, z dala od źródła zagrożenia, po wyraźnym poleceniu dyrektora dotyczącym ewakuacji;
- 5) po opuszczeniu budynku nauczyciele wraz z uczniami udają się do najbliższego bezpiecznego miejsca.

2. Z kontaktem z napastnikiem:

- 1) zamykamy drzwi klasy od środka;
- 2) zamykamy wszystkie okna, aby uniemożliwić wtargnięcie lub wyrzucenie czegoś;
- 3) uspokajamy uczniów – jesteśmy opanowani;
- 4) barykadujemy drzwi biurkiem, szafkami, krzesłami;
- 5) nakazujemy wyłączenie wszystkich telefonów – swój wyciszamy. Wyłączamy sprzęt komputerowy;
- 6) dzieciom nakazujemy ukrycie się pod ławkami, z dala od drzwi, leżąc na brzuchu;
- 7) wyłączamy oświetlenie;
- 8) pilnujemy, aby w sali była bezwzględna cisza – spokojnym głosem mówimy dzieciom, że od tego zależy bezpieczeństwo wszystkich;
- 9) nie otwieramy drzwi. Służby ratownicze same to zrobią;
- 10) jeśli terroryści sforsują drzwi, wykonuj ich polecenia, pytaj ich o pozwolenie. Jeśli chcesz zwrócić się do uczniów, mów spokojnym tonem, używając imion dzieci;
- 11) dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia, nie pozwól dzieciom wychodzić z pomieszczenia, podchodzić do drzwi czy okien. Nakazujemy im leżeć na podłodze na brzuchu;
- 12) zapamiętaj szczegóły dotyczące napastników;
- 13) jeśli twoje życie lub zdrowie jest zagrożone w bezpośrednim kontakcie z napastnikiem, walcz lub błagaj o litość;
- 14) w chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej. Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą;
- 15) po zakończeniu akcji: sprawdź obecność dzieci, upewnij się, czy wszyscy opuścili budynek, o braku któregośkolwiek dziecka poinformuj policję, nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu, prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

Procedura 29

Postępowanie w przypadku alarmu bombowego

Treść procedury

1. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”:

1. użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia;
2. pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji;
3. nie wolno dotykać podejrzanych przedmiotów, o ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo;
4. po ogłoszeniu ewakuacji należy spokojnie opuścić szkołę, zabierając wszystkie rzeczy osobiste (plecaki, torebki, siatki, worki, ubrania).

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna: słuchaj uważnie, zapamiętaj jak najwięcej, notuj ważne spostrzeżenia, jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę, zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle, nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki, jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
2. Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał, przekaz ją policji.
3. Niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.
4. Zaalarmuj dyrektora szkoły.
5. Dyrektor powiadamia kuratorium oświaty.
6. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki.
7. Dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą instrukcją.
8. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
9. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
10. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
11. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).
12. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
13. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu.
14. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Procedura 30

Postępowanie w przypadku samobójstwa/zabójstwa

Treść procedury

1. O zdarzeniu natychmiast należy powiadomić dyrektora szkoły.
2. Dyrektor powiadamia policję, pogotowie ratunkowe, organ prowadzący, kuratorium oświaty i prokuratora.
3. Pedagog powiadamia poradnię psychologiczno-pedagogiczną i organizuje, we współpracy, pomoc psychologiczną uczniom i nauczycielom.
4. Dyrektor zabezpiecza miejsce zdarzenia do czasu przybycia policji.
5. Nie należy udzielać informacji mediom, dopóki o śmierci nie powiadomi się najbliższej rodziny.
6. Dyrektor wyznacza osobę do jak najszybszego powiadomienia najbliższej rodziny o śmierci dziecka. Należy zrobić to osobiście, unikać telefonu lub poczty.
7. Dyrektor organizuje pomoc i wsparcie rodzinie zmarłego, w razie potrzeby należy powiadomić pogotowie ratunkowe.
8. Dyrektor organizuje pracę szkoły w ten sposób, aby możliwy był proces interwencji kryzysowej – udzielenie wsparcia psychologicznego uczniom, pomoc w odreagowaniu traumatycznych przeżyć.
9. Należy stosować procedury kontaktowania się z mediami.

Procedura 31

Postępowanie w przypadku kontaktów z mediami w sytuacjach kryzysowych

Treść procedury

1. Dyrektor sam kontaktuje się z mediami lub wyznacza osobę do kontaktu z mediami.
2. Nikt, poza wskazaną osobą, z członków rady pedagogicznej ani z pracowników szkoły nie udziela wywiadów.
3. Osoba kontaktująca się z mediami stosuje się do następujących wskazówek:
 - 1) mów pierwszy o złych wiadomościach;
 - 2) bądź absolutnie pewien faktów i stwierdzeń, które podajesz;
 - 3) bezwzględnie zachowaj spójność przekazu, logikę i konsekwencję;
 - 4) nie upubliczniaj informacji dotyczących bezpieczeństwa, objętych tajemnicą;
 - 5) analizuj dane;
 - 6) nie snuj spekulacji, podejrzeń i nie stawiaj hipotez;
 - 7) reaguj błyskawicznie i zdecydowanie na plotki, dementując je i wykazując ich fałsz;
 - 8) bądź opanowany i odporny na ataki słowne, nie ulegaj emocjom;
 - 9) pokazuj, że dyrektor szkoły kontroluje sytuację i ma plan wybrnięcia z niej;
 - 10) nie ujawniaj nazwisk ofiar, zanim nie dowie się o tym rodzina;
 - 11) zawsze wyrażaj troskę z powodu strat, cierpień, ofiar, zniszczeń, nawet gdyby były nieuniknione.